

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udrag fra Brudstykker af en Landsbydegns Dagbog (DK)

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Noveller", i Blicher, Steen Steensen: *Noveller*, udg. af Esther Kielberg ; Henrik Ljungberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 30. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blic03val-shoot-idm140515389186144/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Noveller

Corselidsø, den 1ste Mai 1745.

Gud velsigne min rare, adelmødige Herre! Han har mærket mit Ønske: at ende mine Dage i min Fødestavn; og derfor har han – mig uafvidende – skaffet mig en god Condition hos det nye Herskab paa Thiele. Paa Tirsdag skal jeg afseile med et Skib fra Stubbekjøbing – Gud lønne ham derfor i Evighed!

Til Sejls mellem Sjælland og Samsø,
den 4de Juni 1745.

«Frygter ikke for dem, som allene ihjelslaae Legemet! men frygter for dem, som fordærve baade Legem og Sjel tillige!» Jeg føler Kraften af disse Frelserens Ord. Da jeg i min Ungdom paa disse Belger stod for Svenskens Kugler, var jeg bedre tilmode, end da jeg i Corselidsø Have saae min Ungdoms faldne Engel. Kaarder og Kugler, Hug og Stik, Saar og Død ere Intet at regne mod Sjælens Fortabelse, mod en uskyldig Sjæls Fordærvelse. Havde jeg dengang seet hendes skønne Legeme sonderrevet af vilde Dyr, ikke kunde det saaledes have knugget mit Bryst, som nu, da jeg fandt hende forspildt, fordærvet, foragtelig, uden Redning fortabt. Som hun laae der og grov i Jorden, syntes mig, at hun begrov mit sidste Haab, min sidste Levning af Troe paa Ære og Dyd. Men jeg vil sige, som den gamle Tyrk, min Medfange i Siberien, altid sagde midt i de største Elendigheder: «Gud er stor!» ja, og barmhjertig! Han kan og vil gjøre langt over hvad vi arme Mennesker forstaae.

Thiele, den 4de Juli 1745.

Orsieder er jeg da indløben i min sidste Vinterhavn! Flere end tredive Aar er jeg omtumlet paa Verdens vilde Hav, for at ende, hvor jeg begyndte. Hvad har jeg udrettet? hvad har jeg vundet? En Grav – et Hvilested hos mine Forfædre. Det er Noget, og endda ikke saa Lidt: jeg har Venner og Bekjendtere her baade over og under Jorden. Der staaer endnu Abilden udenfor mit Vindue, den er ogsaa bleven ældre, der er Kræft i dens Stamme, Stormen har bøiet dens Hoved, og paa dens Grene groer Mosset ligesom graae Haar paa en Oldings Hoved. Ved Kirkeveien seer jeg den store Ask, under hvis Rod jeg begrov den stakkels Vaillant. Saaledes gjenkjender jeg mangt et Træ, manges en lynggroet Høi og selv de døde Stene, der staae her uforanderlige i Aartusinder, og see een Slægt efter den anden opvoxe og

forjaa. Den Slægt, jeg kjendte, er nu ogsaa borte. Nyt Herskab, nye Tjenere – jeg er en Fremmed, en Udlænding blandt dem alle.

Thiele, den 2den Septbr. 1749.

Idag er der sex og halvtredsindstyve Aar siden jeg saae Verdens Lys! Herre Gud! hvor ere disse Aar blevne af? disse mange tusinde Dage? Hvor ere mine Ungdoms Glæder? de ere hos mine Ungdoms Venner. – Paa denne Aarsens Tid var det, vi ret nøde Jagtens Fornøielser. Hvor lystigt gik det da til, naar vi om Morgenen drog ud; Jægerne raabte og Hundene gjøede, og Hestene trampede ligesaa utaalmodige som vi selv. Snart hjemsøgte vi Urfuglene paa Heden, snart de vilde Dyr i Skoven – med Spil og Sang fore vi hen og hjem. Nu er her stille som i et Kloster, den naadige Herre bryder sig ikke om Jagten. Taus og ene gaar Skytten ud, og stille kommer han tilbage. Denne Slægt er traurig som jeg selv.

Thiele, den 12te Januar 1751.

En stille, herlig Vinterma! Alt hvad jeg seer, Blaat eller Hvidt. Maanen har jaget Stjernerne fra sig, den vil lyse allene. Så deiligt skinnede den ogsaa engang for mange – mange Aar siden, da jeg var Kudsk for Frøken Sophie. Min unge Sjel straaede ligesaa blankt og lysteligt som Maanen, og hendes var ogsaa ren, uplettet som denne nysfaldne Sne. Nu er min Sjel mørk som Heden, naar Vintersneen er borttøet, og hendes – om hun endnu lever – maa ligne en siberisk Dal efter Oversvømmelse: mørkturet af Vandstrømme, trindt bestrøet med Tuer, Stene og nedvæltede Træer. »Ja, Herre! Herre! Tugter Du Nogen med megen Straf for Misgjerning, da gjør Du, at dens ynkelige Skikkelse hensmelter som et Møl; visselig! Alle Mennesker ere Forfængelighed!»

Foulum, den 12te Mai 1753.

I Søndags forrettede jeg førstegang mit Embede som Degn til Thiele og Vinde. Den naadige Herre kaldte mig paa sin Dødsseng. Her boer jeg nu i min Faders Huus; men jeg boer her allene. Alle mine Ungdomsvenner ere forlængst gangne til Hvile; jeg er endnu tilbage, som et skaldet Træ paa Heden; men om føie Tid skal jeg samles til dem, og være den sidste af min Slægt. Disse Blade skulle være det eneste Mærke om mig. Om Nogen – engang, naar jeg er død og borte – læ-